

Postrzeganie mediów

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2023

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

SPIS TREŚCI

Źródła informacji o wydarzeniach w kraju i na świecie.....	1
Ocena wiarygodności telewizyjnych programów informacyjnych i publicystycznych.....	6
Programy informacyjne – bezstronne czy stronnicze?.....	10
Wiarygodność portali internetowych.....	14
Postrzeganie rynku mediów w Polsce.....	18

W sierpniowym sondażu¹ poruszyliśmy zagadnienie zaufania do mediów. Interesowało nas, jak postrzegana jest wiarygodność największych nadawców telewizyjnych oraz popularnych internetowych portali informacyjnych. Sprawdziliśmy także, z jakich źródeł Polacy czerpią wiedzę o wydarzeniach w kraju i na świecie

ŹRÓDŁA INFORMACJI O WYDARZENIACH W KRAJU I NA ŚWIECIE

Dla największej części Polaków (50%) nadal głównym źródłem informacji o bieżących wydarzeniach w kraju i na świecie jest telewizja. Można jednak zauważyć, że jej zasięg na przestrzeni lat maleje (od 2017 roku odsetek wskazań zmniejszył się o 14 punktów procentowych), umacnia się natomiast znaczenie internetu, który jest teraz podstawowym źródłem informacji dla dwóch piątych Polaków (40%, od poprzedniego pomiaru z 2021 roku wzrost o 3 punkty, a od pomiaru sprzed sześciu lat o 19 punktów). Na radiu jako głównym źródle informacji opiera się siedmiu na stu badanych (7%). Sporadycznie wskazywana jest prasa (1%), której znacznie w tym względzie zmniejszyło się w ostatnich sześciu latach czterokrotnie.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (400) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

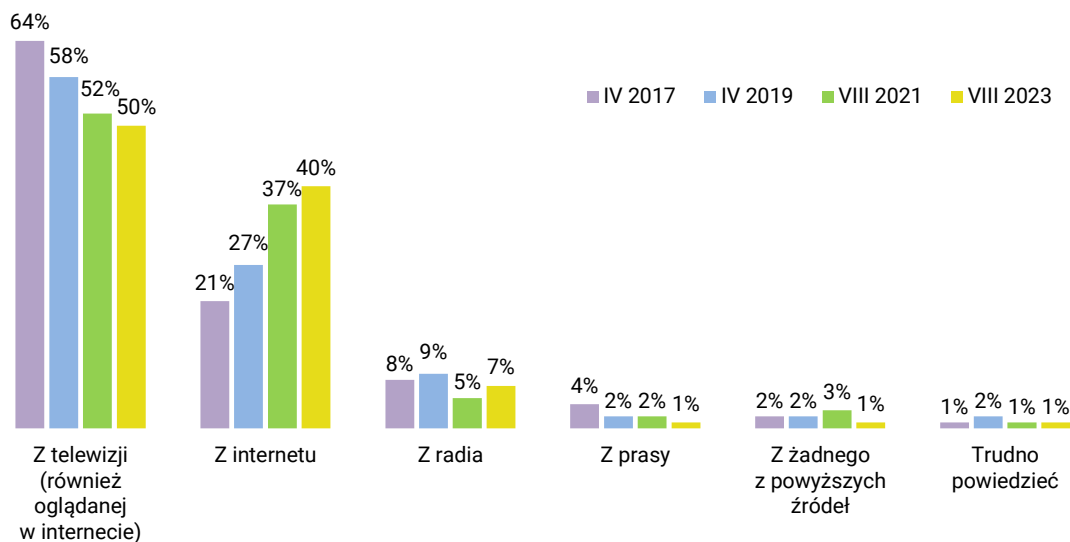
Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiadnim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej (CAWI), do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiadnim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 14 do 27 sierpnia 2023 roku na próbie liczącej 1024 osoby (w tym: 61,9% metodą CAPI, 24,8% – CATI i 13,3% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcje wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

RYS. 1. Skąd przede wszystkim czerpie Pan(i) informacje o wydarzeniach w kraju i na świecie?

Preferencje medialne kształtowane są przede wszystkim przez wiek respondentów. Osoby poniżej 45 roku życia, szczególnie mające mniej niż 35 lat, na ogół czerpią wiadomości z internetu, natomiast starsi badani bazują głównie na telewizji. Internet jest też głównym źródłem wiedzy o bieżących wydarzeniach wśród mieszkańców największych miast i osób mających wyższe wykształcenie. Częściej niż telewizję wybierają go także respondenci o poglądach lewicowych, z kolei wśród identyfikujących się z prawicą przewaga wskazań na telewizję nad tymi dotyczącymi internetu jest niemal dwukrotna. Trzeba mieć jednak na uwadze to, że zależności preferencji medialnych od wykształcenia, wielkości miejsca zamieszkania i poglądów politycznych mogą być w jakimś stopniu wtórne względem determinanty wiekowej.

TABELA 1

		Skąd przede wszystkim czerpie Pan(i) informacje o wydarzeniach w kraju i na świecie? Czy:					
		z telewizji (również oglądanej w internecie)	z prasy	z radia	z internetu	z żadnego z powyższych źródeł	Trudno powiedzieć
		w procentach					
Wiek	18–24 lata	22	0	7	70	0	0
	25–34	23	1	4	72	1	0
	35–44	33	3	10	53	2	0
	45–54	52	0	12	30	4	1
	55–64	69	1	6	24	1	0
	65 lat i więcej	80	2	5	11	0	2
Miejsce zamieszkania	Wieś	54	0	9	35	1	0
	Miasto do 19 999	56	1	7	34	0	1
	20 000 – 99 999	47	1	6	43	3	1
	100 000 – 499 999	49	2	5	43	0	1
	500 000 i więcej mieszk.	32	1	6	61	0	0
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	80	1	5	11	1	0
	Zasadnicze zawodowe	68	0	10	19	2	1
	Średnie	44	0	6	48	1	0
	Wyższe	29	2	8	60	0	1
Poglądy polityczne	Lewica	42	2	4	51	0	1
	Centrum	44	1	8	45	1	0
	Prawica	61	0	7	31	1	0
	Trudno powiedzieć	46	3	10	36	3	2

W jakich stacjach telewizyjnych Polacy oglądają programy informacyjne i publicystyczne? Jeśli opierać się na deklaracjach respondentów, najwięcej widzów tego typu programów gromadzi przed telewizorami Polsat (51%). Na drugim miejscu pod tym względem – w zasadzie *ex aequo* – lokuje się TVP1 (41%) i TVN (40%). Mniejszą oglądalność mają stacje typowo informacyjne: TVP Info (32%), TVN24 (31%) i Polsat News (26%). Łącznie co najmniej jeden z kanałów telewizji Polsat wskazała ponad połowa badanych (56%), telewizji TVN – połowa (50%), a telewizji publicznej – niespełna połowa (48%). Stosunkowo nieliczni ankietowani oglądają programy informacyjne i publicystyczne w Telewizji Trwam (7%) lub Telewizji Republika (4%). Porównując te wyniki z pomiarami sprzed ponad czterech lat można zauważyć wzrost odsetka osób nieoglądających żadnej z wymienionych stacji (z 11% do 20%). W największym stopniu ubyło widzów TVP1 (spadek o 12 punktów procentowych) i TVP2 (o 9 punktów) oraz – w mniejszym stopniu – TVP Info (spadek o 4 punkty). Mniej osób niż w roku 2019 ogląda programy informacyjne i publicystyczne TVN (spadek o 8 punktów), nie uległa natomiast zmianie liczba widzów TVN24. Minimalnie mniejsza niż wówczas jest widownia Polsatu (spadek o 3 punkty). Zmiana dotycząca Polsat News jest nieznaczna.

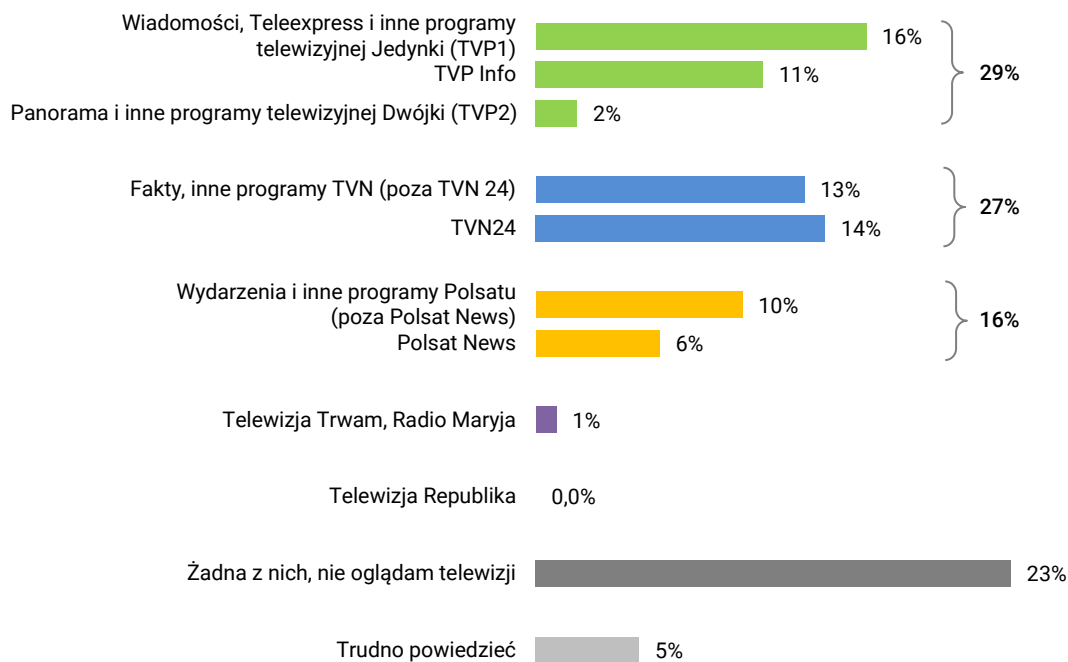
TABELA 2

Proszę wskazać wszystkie stacje telewizyjne, w których ogląda Pan(i) programy informacyjne i publicystyczne	IV 2019		VIII 2023	
Polsat	54	62	51	56
Polsat News	28		26	
TVN	48	57	40	50
TVN24	32		31	
TVP1	53	63	41	48
TVP2	39		30	
TVP Info	36		32	
Telewizja Trwam	9		7	
Telewizja Republika	3		4	
Żadna z powyższych stacji	11		20	

Która z powyższych stacji telewizyjnych jest dla badanych głównym źródłem informacji o wydarzeniach w Polsce i na świecie? Najwięcej osób (29%) bazuje w tym względzie na telewizji publicznej, w której oglądane są przede wszystkim programy TVP1 (16%) i TVP Info (11%), marginalnie zaś TVP2 (2%). Nieznacznie mniejszy odsetek (27%) jako główne źródło informacji wskazuje TVN (13%) lub TVN24 (14%). Na trzeciej pozycji lokuje się Polsat (10%) i Polsat News (6%).

CBOS

RYS. 2. Która z wymienionych stacji telewizyjnych, który z programów, jest głównym źródłem Pana(i) codziennych informacji o wydarzeniach w kraju i na świecie?

Za wyborem danej stacji jako podstawowego źródła informacji o bieżących wydarzeniach stoją przede wszystkim polityczne cechy badanych. Osoby o poglądach lewicowych opierają się w większości na programach TVN lub TVN24 (łącznie 54%), z kolei respondenci identyfikujący się z prawicą preferują przeważnie któryś z programów telewizji publicznej (łącznie 55%). Badani o orientacji centrowej są pod tym względem bardziej podzieleni. Wybierają na ogół telewizję TVN (34%) lub – rzadziej – Polsat (20%) lub TVP (16%).

TABELA 3

Poglądy polityczne	Która z wymienionych stacji, który z programów jest głównym źródłem Pana(i) codziennych informacji o wydarzeniach w kraju i na świecie?										
	Fakty, inne programy TVN (poza TVN24)	TVN24	Wiadomości, Tele-express, inne programy TVP1	Panorama, inne programy TVP2	TVP Info	Wydarzenia, inne programy Polsatu	Polsat News	Telewizja Trwam, Radio Maryja	Telewizja Republika	Żadna z nich / nie oglądam telewizji	Trudno powiedzieć
	w procentach										
Lewica	23	31	3	0	2	9	5	0	0	25	3
Centrum	15	19	10	2	4	13	7	0	0	25	5
Prawica	5	7	29	3	23	7	5	1	0	17	2
Trudno powiedzieć	14	4	17	1	5	14	5	2	0	27	12

Podziały te są jeszcze bardziej jaskrawe na poziomie potencjalnych elektoratów partyjnych. Wyborcy Prawa i Sprawiedliwości to w ponad dwóch trzecich (68%) osoby bazujące na przekazie telewizji publicznej. Dwie trzecie zwolenników Koalicji Obywatelskiej (66%) preferuje w tym względzie TVN lub TVN24. Elektorat Trzeciej Drogi jest podzielony między programy TVN (42%) a programy Polsatu (29%). Znaczny odsetek osób popierających Lewicę i – w jeszcze większym stopniu – Konfederację WiN nie ogląda telewizji (odpowiednio 39% i 51%). Pozostali potencjalni wyborcy Lewicy jako główne źródło informacji wskazują TVN lub TVN 24 (łącznie 38%), rzadziej Polsat lub Polsat News (łącznie 16%). Zwolennicy Konfederacji WiN, o ile w ogóle oglądają telewizję, wybierają raczej Polsat lub Polsat News (łącznie 22%) niż TVN lub TVN24 (łącznie 13%).

TABELA 4

Potencjalne elektoraty	Która z wymienionych stacji, który z programów jest głównym źródłem Pana(i) codziennych informacji o wydarzeniach w kraju i na świecie?										
	Fakty, inne programy TVN (poza TVN24)	TVN24	Wiadomości, Teleexpress, inne programy TVP1	Panorama, inne programy TVP2	TVP Info	Wydarzenia, inne programy Polsatu	Polsat News	Telewizja Trwam, Radio Maryja	Telewizja Republika	Żadna z nich / nie oglądam telewizji	Trudno powiedzieć
w procentach											
Prawo i Sprawiedliwość	3	3	38	2	28	10	4	2	0	6	2
Koalicja Obywatelska	20	46	1	0	1	6	2	0	0	21	3
Lewica*	19	19	0	0	3	10	6	0	0	39	3
Konfederacja WiN*	4	9	0	0	4	11	11	4	2	51	2
Trzecia Droga*	26	16	3	0	0	13	16	0	0	24	3

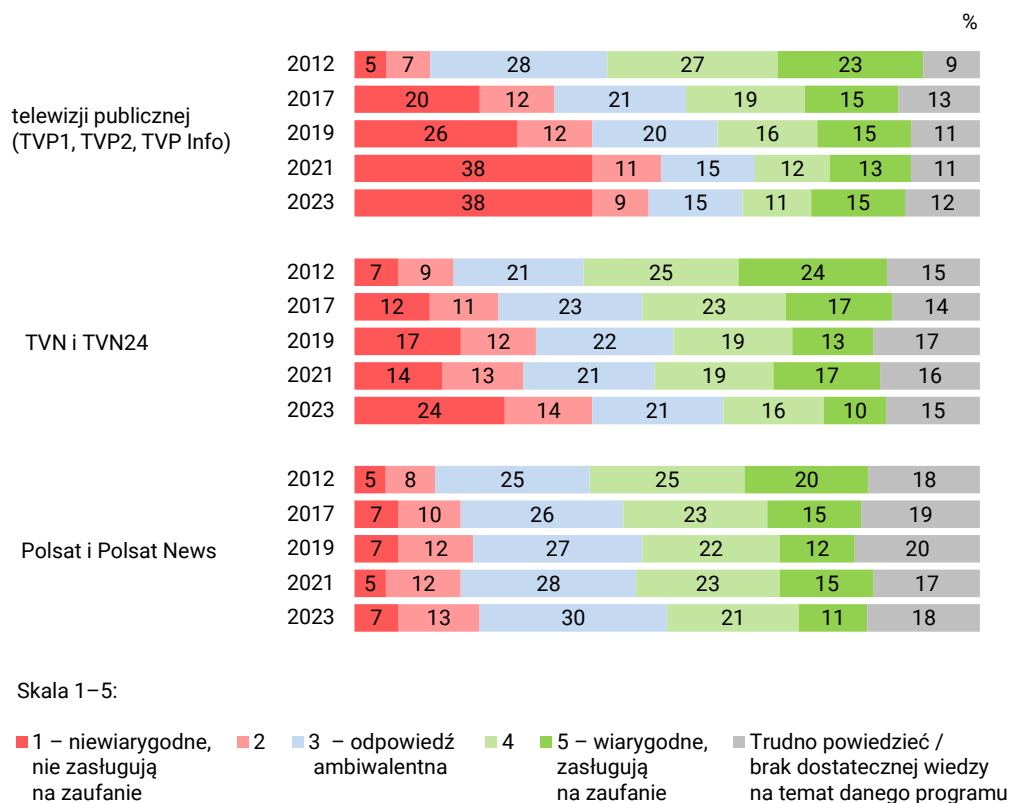
* Uwaga, niewielka liczebność zwolenników tego ugrupowania w próbie

OCENA WIARYGODNOŚCI TELEWIZYJNYCH PROGRAMÓW INFORMACYJNYCH I PUBLICYSTYCZNYCH

Badanych poprosiliśmy o ocenę wiarygodności programów informacyjnych i publicystycznych nadawanych w telewizji publicznej (TVP1, TVP2, TVP Info), w TVN (TVN, TVN24) oraz w Polsacie (Polsat, Polsat News) na 5-punktowej skali, na której „1” oznaczał, że są one niewiarygodne, nie zasługują na zaufanie, a „5” – że są wiarygodne i zasługują na zaufanie.

W odczuciu Polaków najbardziej wiarygodne są programy telewizji Polsat i Polsat News. Tak ocenia je około jednej trzeciej badanych (32%), natomiast przeciwnego zdania jest jedna piąta respondentów (20%). W przypadku pozostałych stacji przeważa brak zaufania. Programy informacyjne i publicystyczne TVN i TVN24 postrzegane są jako wiarygodne przez jedną czwartą ankietowanych (26%), a jako niewiarygodne – przez niemal dwie piąte (38%). Z największą nieufnością traktowane są programy informacyjne i publicystyczne telewizji publicznej. Za wiarygodne uważa je co czwarty badany (26%), natomiast przekonanie, że nie są one godne zaufania, wyraża niemal co drugi (47%). Taki wizerunek telewizji publicznej utrzymuje się od poprzedniego pomiaru sprzed dwóch lat, kiedy to nastąpił znaczący spadek zaufania do programów tych stacji. Od tego czasu pogorszyła się w oczach opinii społecznej także wiarygodność stacji TVN i TVN24 – odsetek kwestionujących wiarygodność tych programów informacyjnych i publicystycznych zwiększył się o 11 punktów procentowych, z kolei odsetek uważających je za godne zaufania zmniejszył się o 10 punktów. Nieco gorzej pod tym względem wypadają też Polsat i Polsat News. Przekonanie, że programy tych stacji są niewiarygodne, jest obecnie tylko minimalnie częstsze niż przed dwoma laty (wzrost o 3 punkty procentowe), jednak ubytek osób mających do nich zaufanie jest bardziej wyraźny (spadek o 6 punktów).

RYS. 3. Jak ocenia Pan(i) wiarygodność programów informacyjnych i publicystycznych nadawanych w:

Zestawienie ze sobą średnich ocen wiarygodności potwierdza powyższą obserwację o wyraźnym spadku poziomu zaufania do programów informacyjnych i publicystycznych TVN i TVN24 i mniejszym pogorszeniu wiarygodności telewizji Polsat i Polsat News. W przypadku tych stacji są to najgorsze oceny na przestrzeni ponad dwudziestu lat. Stabilny pozostaje wizerunek telewizji publicznej. Warto jeszcze zwrócić uwagę na wartości odchyłeń standardowych, które wskazują, że największe rozbieżności w ocenie wiarygodności dotyczą stacji telewizji publicznej, mniejsze – TVN, natomiast najmniej kontrowersyjne są opinie odnoszące się do Polsatu.

TABELA 5

Jak ocenia Pan(i) wiarygodność programów informacyjnych i publicystycznych nadawanych:	Średnie na skali od 1 do 5, na której „1” oznacza, że są niewiarygodne, nie zasługują na zaufanie, a „5” – że są wiarygodne, zasługują na zaufanie	Odchylenie standardowe	Liczba osób*
– w telewizji Polsat i Polsat News			
X 2012	3,57	1,12	829
IV 2017	3,36	1,18	873
IV 2019	3,26	1,15	852
VIII 2021	3,37	1,12	948
VIII 2023	3,20	1,13	831
– w TVN i TVN24			
X 2012	3,60	1,21	853
IV 2017	3,26	1,29	908
IV 2019	2,98	1,34	877
VIII 2021	3,14	1,36	966
VIII 2023	2,70	1,37	860
– w telewizji publicznej – TVP1, TVP2, TVP Info			
X 2012	3,61	1,12	917
IV 2017	2,99	1,39	935
IV 2019	2,80	1,45	941
VIII 2021	2,47	1,51	1022
VIII 2023	2,50	1,54	893

* Z obliczeń wyłączone zostały osoby niemające zdania na ten temat oraz nieoglądające programów informacyjnych i publicystycznych danej stacji telewizyjnej

Postrzeganie wiarygodności telewizji publicznej oraz TVN (i TVN24) jest uwarunkowane przede wszystkim politycznymi cechami badanych. Programy informacyjne i publicystyczne telewizji publicznej za godne zaufania uważają osoby identyfikujące się z prawicą i – w jeszcze większym stopniu – zamierzające głosować na Prawo i Sprawiedliwość, natomiast ich niewiarygodność najbardziej podkreślają respondenci o poglądach lewicowych, ankietowani popierający Koalicję Obywatelską, Lewicę lub Trzecią Drogę (nie ufają im też na ogół zwolennicy Konfederacji WiN). Serwisy informacyjne i publicystyczne TVN oraz TVN24 najczęściej pozytywnie pod tym względem oceniają osoby o orientacji lewicowej i zwolennicy Koalicji Obywatelskiej, z kolei przeważnie niską wiarygodność przypisuje im elektorat rządzącego ugrupowania i Konfederacji WiN. Najmniej zróżnicowane na tym tle są oceny Polsatu. Na wiarygodność informacji przekazywanych przez Polsat i Polsat News częściej niż inni wskazują zwolennicy Koalicji Obywatelskiej, Trzeciej Drogi i Lewicy, z kolei o tym, że nie są one godne zaufania, relatywnie często mówią osoby identyfikujące się z prawicą i respondenci popierający Konfederację WiN. Warto zauważyć, że – niezależnie od orientacji światopoglądowej i preferencji partyjnych – średnie oceny przyjmują wartość powyżej 3, co oznacza, że te stacje częściej postrzegane są jako wiarygodne niż niewiarygodne.

TABELA 6

Deklarowane poglądy polityczne	Ocena wiarygodności programów informacyjnych i publicystycznych nadawanych w telewizji:		
	publicznej (TVP1, TVP2, TVP Info)	TVN, TVN24	Polsat, Polsat News
	średnie ocen na skali 1–5		
Lewicowe	1,47	3,48	3,42
Centrowe	1,92	2,92	3,17
Prawicowe	3,51	2,07	3,10
Trudno powiedzieć	2,42	2,87	3,21

Średnie na skali od 1 do 5, na której „1” oznacza, że stacje te są niewiarygodne, nie zasługują na zaufanie, a „5” – że są wiarygodne, zasługują na zaufanie

TABELA 7

Potencjalne elektoraty	Ocena wiarygodności programów informacyjnych i publicystycznych nadawanych w telewizji:		
	publicznej (TVP1, TVP2, TVP Info)	TVN, TVN24	Polsat, Polsat News
	średnie ocen na skali 1–5		
Prawo i Sprawiedliwość	3,98	1,87	3,16
Koalicja Obywatelska	1,11	3,94	3,51
Lewica*	1,35	3,02	3,23
Konfederacja WiN*	1,78	2,09	3,09
Trzecia Droga*	1,53	2,93	3,36

* Uwaga, niewielka liczebność zwolenników tego ugrupowania w próbie

Średnie na skali od 1 do 5, na której „1” oznacza, że stacje te są niewiarygodne, nie zasługują na zaufanie, a „5” – że są wiarygodne, zasługują na zaufanie

Co zrozumiałe, istnieje silna zależność między wyborem danej stacji jako głównego źródła wiedzy o bieżących wydarzeniach a oceną jej wiarygodności. Najbardziej zaznacza się ona w przypadku widzów telewizji publicznej, a minimalnie słabiej w przypadku preferujących Polsat lub Polsat News oraz TVN lub TVN24. Największa polaryzacja ocen dotyczy osób bazujących na informacjach z TVP i TVN – są one najbardziej krytycznie nastawione do wiarygodności informacji przekazywanych przez stację konkurencyjną. Jeśli wziąć pod uwagę noty wystawiane przez osoby, które nie opierają się na danej stacji jako głównym źródle informacyjnym, można zauważyć, że najlepiej wypada Polsat (i Polsat News) – widzowie TVN przypisują mu na ogół wiarygodność, a widzowie telewizji publicznej są w tej kwestii podzieleni.

TABELA 8

Która z wymienionych stacji telewizyjnych, który z programów, jest głównym źródłem Pana(i) codziennych informacji o wydarzeniach w kraju i na świecie?	Ocena wiarygodności programów informacyjnych i publicystycznych nadawanych w telewizji:		
	publicznej (TVP1, TVP2, TVP Info)	TVN, TVN24	Polsat, Polsat News
	średnie ocen na skali 1–5		
TVP (TVP1, TVP2 lub TVP Info)	3,96	1,89	2,92
TVN lub TVN24	1,57	3,80	3,35
Polsat lub Polsat News	2,26	2,65	3,89

Średnie na skali od 1 do 5, na której „1” oznacza, że stacje te są niewiarygodne, nie zasługują na zaufanie, a „5” – że są wiarygodne, zasługują na zaufanie

Spółeczno-demograficzne cechy badanych w niewielkim stopniu przekładają się na percepcję wiarygodności telewizji Polsat i TVN, natomiast wyraźnie różnicują zaufanie do telewizji publicznej. Można powiedzieć, że programy informacyjne i publicystyczne telewizji publicznej pod względem wiarygodności oceniane są tym gorzej, im młodszy i lepiej wykształceni badani oraz w im większej miejscowości mieszkają.

PROGRAMY INFORMACYJNE – BEZSTRONNE CZY STRONNICZE?

W czasach, kiedy telewizje zlecają badania oczekiwań oraz preferencji swoich widzów i są w stanie w dużym stopniu dostosować do nich swoją ofertę, bezstronność może być traktowana jako jeden z elementów tego dostosowania. Polska polityka od ponad dekady jest obszarem ostrej i bezkompromisowej konfrontacji dwóch przeciwstawnych obozów. Przenosi się ona na społeczeństwo, wpływając na relacje między ludźmi.

Czym w tych okolicznościach byłby wymóg bezstronności w odniesieniu do mediów i jakie należałoby przyjąć kryteria, które pozwoliłyby uznać telewizje za mniej lub bardziej bezstronne?

Być może dla osób, które czują się uczestnikami tego „quasioplemiennego” konfliktu, ważniejsze od bezstronności jest raczej to, aby programy informacyjne wspierały ich obraz polityki, utwierdzały ich w przekonaniu, że racja jest po stronie ich „plemienia”.

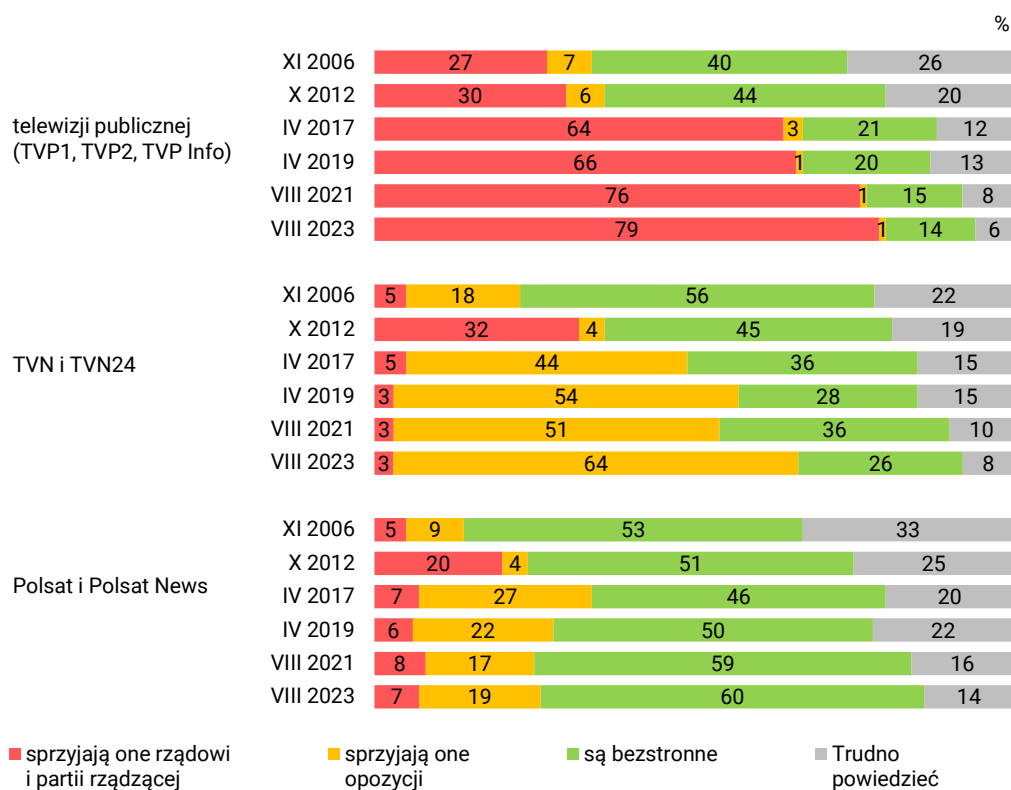
Czy w istocie tak jest?

Potraktujmy to jako hipotezę i spróbujmy ją zweryfikować, opierając się na wynikach sondażu.

Fundacja CBOS od 2006 roku bada postrzeganie politycznego nastawienia programów informacyjnych, nadawanych telewizjach TVP, TVN i Polsat.

RYS. 4. Jak określił(a)by Pan(i) nastawienie polityczne programów informacyjnych i publicystycznych [...]. Czy zwykle*:

ODPOWIEDZI OSÓB OGLĄDAJĄCYCH PROGRAMY INFORMACYJNE I PUBLICYSTYCZNE DANYCH STACJI TELEWIZYJNYCH

* Treść pytania z roku 2006 nieznacznie się różniła. Pytaliśmy o nastawienie polityczne programów informacyjnych i publicystycznych telewizji publicznej, TVN oraz telewizji Polsat. W latach 2006 i 2012 jedna z odpowiedzi na pytanie brzmiała: „sprzyjają one rządowi i koalicji rządzącej”

Wyłączone zostały odpowiedzi badanych nieoglądających poszczególnych stacji telewizyjnych

Najbardziej zauważalna zmiana, jaka nastąpiła w ciągu tych 17 lat, to systematycznie słabnąca pozycja **telewizji publicznej** jako bezstronnego nadawcy programów informacyjnych. Opinię, że jest to stacja sprzyjająca rządowi i partii rządzącej, w 2006 roku wyrażało 27%, a w 2023 – 79% respondentów. Przełom nastąpił między rokiem 2012 a 2017, czyli niewątpliwie po wyborach w 2015 roku i sformowaniu pierwszego rządu Prawa i Sprawiedliwości.

Drogę analogiczną jak TVP, lecz w innym kierunku, przeszły programy informacyjne **TVN i TVN24**. W 2006 roku większość respondentów uważała, że są one bezstronne. Ten odsetek systematycznie malał, ustępując miejsca przekonaniu, że TVN wspiera opozycję. Zasadniczy zwrot w opiniach badanych nastąpił także między rokiem 2012 a 2017, czyli w okresie, kiedy Platforma Obywatelska i PSL oddały władzę Prawu i Sprawiedliwości. Obecnie dwie trzecie badanych uważa, że programy informacyjne TVN wspierają opozycję. Programy te wciąż jednak niemal dwukrotnie częściej od tych nadawanych w telewizji publicznej uważane są za politycznie neutralne (26% wobec 14%).

Zmiany te doprowadziły do niemal całkowitej polaryzacji wizerunków dwóch omawianych nadawców telewizyjnych, a efektem ubocznym tych procesów okazała się utrata przez nie bezstronności w opinii badanych. Ponad trzy czwarte (79%) respondentów sądzi, że TVP sprzyja rządowi, jedynie 14% badanych – że jest bezstronna, a zaledwie 1% – że sprzyja opozycji. W odniesieniu do TVN dwie trzecie ankietowanych (64%) deklaruje, że sprzyja ona opozycji, jedna czwarta (26%) – że wspiera rząd, a jedynie 3% – że jest bezstronna.

Ta swoista konfrontacja dwóch głównych nadawców stworzyła pewnego rodzaju próżnię, polegającą na tym, że potrzeby tej części audytorium, która w przekazie medialnym szuka obiektywizmu lub bezstronności, nie były zaspokojone.

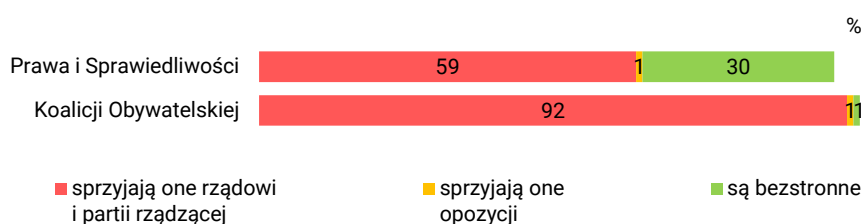
Tę próżnię z dużym sukcesem wypełnił **Polsat**. Wskaźnik bezstronności w przypadku tego nadawcy przez cały okres objęty badaniami jest podobny i plasuje się między 50% a 60% (najniższy poziom, 46% w okresie zmiany rządu z PO-PSL na PiS). Jednak w przeciwieństwie do dwóch konkurencyjnych nadawców, Polsat zachował tę opinię, a nawet umocnił ją do najwyższego dotychczas poziomu – 60%.

Można by na tej podstawie wysnuć tezę, że dzisiejsza pozycja Polsatu jako najbardziej bezstronnego nadawcy wynika nie tyle z jego własnej strategii, ile z faktu, że pozostali dwaj nadawcy są postrzegani jako sprzyjający dwóm stronom konfliktu politycznego. Wydaje się jednak, że poza tym działa tu też świadome kształtowanie rzeczywistości i Polsat istotnie dba o to, aby być postrzegany jako nadawca nieopowiadający się po żadnej ze stron politycznego sporu.

Ocena nastawienia politycznego stacji telewizyjnych zależy od poglądów politycznych, wyrażających się w gotowości do poparcia w wyborach jednego z dwóch głównych oponentów na polskiej scenie politycznej. Istotnie, osoby zamierzające poprzeć Koalicję Obywatelską praktycznie w stu procentach są zgodne co do tego, że programy informacyjne w telewizji publicznej wspierają obecne władze. Natomiast wśród potencjalnych wyborców Prawa i Sprawiedliwości nie ma w tej sprawie jednomyślności – 30% tej grupy respondentów uważa, że programy informacyjne TVP są politycznie bezstronne. Z drugiej strony także w tym elektoracie istnieje świadomość (prawie 60-procentowa), że telewizja publiczna faworyzuje partię sprawującą władzę.

CBOS

RYS. 5. Postrzeżenie nastawienia politycznego programów publicystycznych i informacyjnych w TVP i TVP Info przez potencjalnych wyborców:

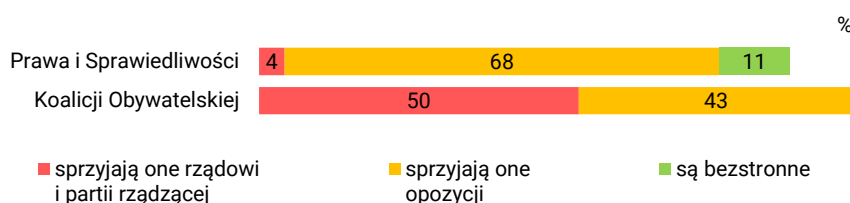
Wyniki nie sumują się do 100%, ponieważ pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Podobna świadomość (50% deklaracji), że programy TVN i TVN24 wspierają opozycję, istnieje wśród jej potencjalnych wyborców. Jest to grupa nieco liczniejsza od tej, która sądzi, że TVN zachowuje bezstronność. W tej kwestii wyborcy opozycji są bardziej krytyczni wobec TVN niż wyborcy PiS wobec telewizji publicznej.

Natomiast osoby zamierzające głosować na Prawo i Sprawiedliwość postrzegają programy informacyjne i publicystyczne TVN i TVN24 jednoznacznie – jako sprzyjające partiom opozycyjnym.

CBOS

RYS. 6. Postrzeganie nastawienia politycznego programów publicystycznych i informacyjnych w TVN i TVN24 przez potencjalnych wyborców:

Wyniki nie sumują się do 100%, ponieważ pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

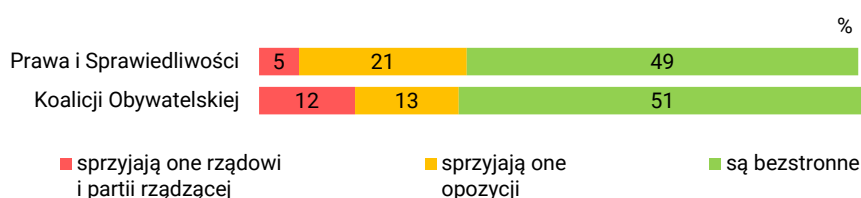
Ogólnie rzecz biorąc, elektoraty dwóch głównych politycznych oponentów postrzegają „swoją” telewizję jako bardziej bezstronną, niż widzi to ogół Polaków, a „wroga” telewizję jako bardziej sprzyjającą politycznemu przeciwnikowi niż sądzi ogół respondentów.

W tym miejscu warto wrócić do wcześniejszej hipotezy, że osoby, które czują się uczestnikami konfliktu silnie polaryzującego scenę polityczną w Polsce, szukają w mediach raczej wsparcia swojego politycznego wyboru niż bezstronności. Wyniki naszego badania wskazują, że w jakimś stopniu znajdują oni to, czego szukają.

Sprawdźmy, jak osoby stojące po tych dwóch stronach sporu, zapewne wrogo do siebie nawzajem nastawione, postrzegają publicystykę i informacje w telewizji Polsat i Polsat News.

CBOS

RYS. 7. Postrzeganie nastawienia politycznego programów publicystycznych i informacyjnych w Polsat i Polsat News przez potencjalnych wyborców:

Wyniki nie sumują się do 100%, ponieważ pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Wartości na wykresach są niemal identyczne, z lekkim jedynie wychyleniem elektoratu Koalicji Obywatelskiej w stronę opinii, że programy Polsatu wspierają rządzących, a wyborców Prawa

i Sprawiedliwości – że wspierają opozycję. Najważniejsze jest jednak to, że obydwa elektoraty w niemal jednakowym stopniu przyznają tej stacji atrybut **bezstronności**.

Zapewne nie stało się to samo przez się, lecz wymagało strategii i działań, które krok po kroku doprowadziły do tego, że dziś wielu Polaków postrzega Polsat jako stację stojącą poza politycznym sporem, nieangażującą się po żadnej z jego stron.

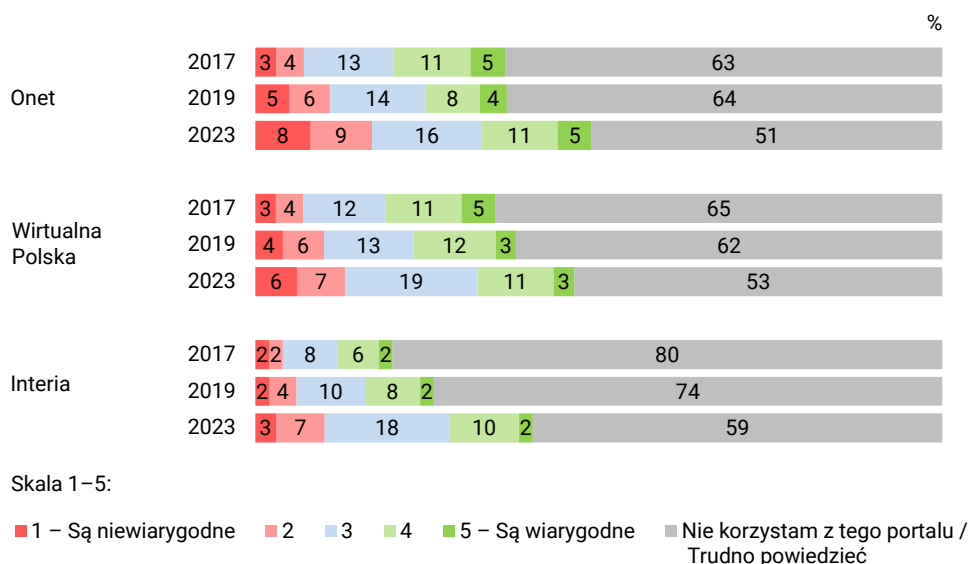
WIARYGODNOŚĆ PORTALI INTERNETOWYCH

Wśród respondentów sierpniowego sondażu 78% stanowiły osoby, które przynajmniej raz w tygodniu korzystają z internetu, aby na przykład przeglądać strony internetowe, wysłać lub odbierać pocztę. Na prośbę o ocenę wiarygodności poszczególnych portali internetowych większość badanych (od 51% do 59%) odpowiada „Nie korzystam z tego portalu”. Warto przy tym odnotować, że ten odsetek powstrzymujących się od oceny z powodu niezajomości portali w kolejnych pomiarach jest coraz mniejszy. W roku 2017 wynosił on od 63% do 80%, a w roku 2019 – od 62% do 74%.

CBOS

RYS. 8. Jak ocenia Pan(i) wiarygodność informacji o bieżących wydarzeniach i polityce na portalu:

ODPOWIEDZI OGÓŁU BADANYCH

Średnia ocena wiarygodności wszystkich trzech portali internetowych systematycznie spada z pomiaru na pomiar. Wartości odchylenia standardowego wskazują, że respondenci są dość jednomyślni w ocenie wszystkich trzech portali, przy czym stosunkowo największa jednomyślność dotyczy Interii, a stosunkowo najmniejsza – Onetu.

TABELA 9

Jak ocenia Pan(i) wiarygodność informacji o bieżących wydarzeniach i polityce na portalu:	Onet			Wirtualna Polska			Interia		
	2017	2019	2023	2017	2019	2023	2017	2019	2023
Średnia ocena wiarygodności (1–5)	3,27	3,02	2,90	3,34	3,13	2,96	3,28	3,14	3,04
Odchylenie standardowe	1,12	1,15	1,20	1,08	1,11	1,08	1,02	1,01	0,99

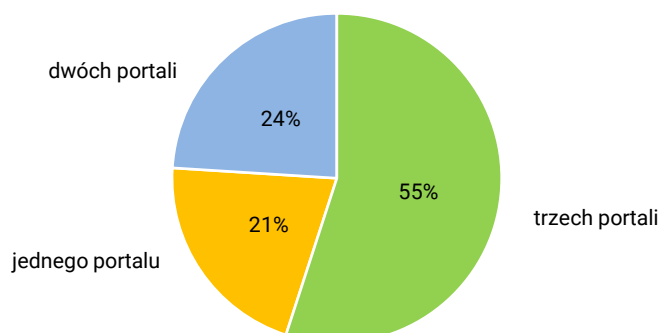
Średnie na skali od 1 do 5, na której „1” oznacza, że stacje te są niewiarygodne, nie zasługują na zaufanie, a „5” – że są wiarygodne, zasługują na zaufanie

Tabela 9 pokazuje niewielką **dynamikę ocen** wiarygodności portali. Rysunek 8 natomiast pokazuje niewielkie **zróżnicowanie wewnętrzne** tych ocen. Wszystkim trzem portalom w kolejnych pomiarach dość równomiernie przybywa ocen negatywnych. W przypadku Onetu i Wirtualnej Polski odsetki ocen pozytywnych w roku 2023 są podobne jak w roku 2017. Natomiast Interia jest jedynym portalem, w przypadku którego odsetek ocen pozytywnych, wprawdzie nieznacznie, ale systematycznie rósł w okresie objętym badaniami.

Niezależnie od tych stosunkowo niewielkich różnic w ocenach szczegółowych, zwraca uwagę zasadnicze podobieństwo struktury wykresów wszystkich trzech portali oraz dynamiki zmian, którym podlegają ich oceny. Widząc to podobieństwo można odnieść wrażenie, że respondenci chcą nam powiedzieć, iż w istocie te trzy źródła informacji w niewielkim stopniu różnią się między sobą.

Liczba respondentów, którym zdarza się zaglądać przynajmniej na jeden z badanych portali, wynosi 593, co stanowi 58% całej próby. Wśród nich największa grupa (55% osób) deklaruje korzystanie ze **wszystkich trzech portali**. Do korzystania z dwóch portali przyznaje się 24% pytanych, z jednego – 21% tej grupy respondentów. Oznacza to, że najliczniejsza grupa badanych to osoby, które oceniły wszystkie trzy portale informacyjne.

RYS. 9. Respondenci (N=593), którzy deklarują korzystanie z:

Warto w tym miejscu wrócić do hipotezy, że respondenci podobnie oceniają poszczególne portale, ponieważ postrzegają je jako podobne do siebie lub przynajmniej takie, między którymi nie ma istotnych różnic. Narzędziem do weryfikacji takiej hipotezy jest współczynnik korelacji, czyli siły, z jaką poszczególne opinie wpływają na siebie nawzajem.

TABELA 10

Współzależność* oceny informacji o bieżących wydarzeniach i polityce na portalach:	Wirtualna Polska	Onet
Onet	0,71	
Interia	0,67	0,61

* Zależność mierzona współczynnikiem korelacji Pearsona. Możliwe wartości: od 0 (brak zależności) do 1 (pełna zależność).

Wszystkie współczynniki istotne na poziomie 0,01

Współczynniki korelacji są bardzo wysokie, co oznacza, że pomiędzy oceną Onetu, Wirtualnej Polski i Interii istnieje silna współzależność. Opinie te wzajemnie wpływają na siebie. Jeśli więc ktoś wyraża określony pogląd na temat wiarygodności jednego ze znanych sobie portali, to z dużym prawdopodobieństwem wyrazi podobny pogląd o innym znanym sobie portalu. W ten sposób możemy potwierdzić przypuszczenie, że respondenci postrzegają te trzy źródła informacji nie jako zróżnicowane, lecz **jako podobne do siebie**.

Czy wobec tego istnieją czynniki, które różnicowałyby postrzeganie omawianych trzech portali z punktu widzenia ich wiarygodności? Tak, są to czynniki światopoglądowe. Osoby określające się jako sympatycy różnych ugrupowań politycznych różnie oceniają badane portale, przy czym wciąż działa tu ta sama reguła postrzegania portali jako podobnych: potencjalni wyborcy różnych ugrupowań różnią się w ocenie **wszystkich trzech portali**. Sympatycy Prawa i Sprawiedliwości są więc skłonni raczej krytycznie oceniać wiarygodność **wszystkich trzech portali**, natomiast osoby popierające Koalicję Obywatelską lub Lewicę wszystkie trzy portale oceniają relatywnie wyżej.

TABELA 11

Potencjalne elektoraty	Średnia ocena wiarygodności portali (na skali 1–5)		
	Onet	Wirtualna Polska	Interia
Prawo i Sprawiedliwość	2,31	2,68	2,94
Koalicja Obywatelska	3,64	3,49	3,44
Lewica*	3,10	3,01	3,32
Konfederacja WiN*	2,29	2,67	2,82
Trzecia Droga*	3,41	3,29	3,33
Średnia ocena wiarygodności wśród ogółu badanych	2,90	2,96	3,04

* Uwaga, niewielka liczba zwolenników tego ugrupowania w próbie

Średnie na skali od 1 do 5, na której „1” oznacza, że stacje te są niewiarygodne, nie zasługują na zaufanie, a „5” – że są wiarygodne, zasługują na zaufanie

Podobną linię różnicowania odnajdziemy w porównaniu oceny wiarygodności portali w zależności od deklarowanych poglądów politycznych, określonych na osi lewica-centrum-prawica. Im bardziej lewicowe poglądy mają respondenci, tym przychylniej oceniają oni wszystkie trzy portale. Im bardziej prawicowy światopogląd deklarują badani, tym ocena jest bardziej krytyczna.

Warto jednak zauważyć, że istnieje tu także pewien zakres różnicowania ocen poszczególnych portali. Osoby o poglądach lewicowych bardziej zaufałyby Onetowi niż Interii. Z kolei przedstawiciele światopoglądu prawicowego nieco bardziej skłonne są ufać informacjom podanym przez Interię niż tym, które znajdują w Onecie. Nie wyklucza to innej reguły – że wszystkie portale, które oceniano, bardziej odpowiadają pod względem wiarygodności osobom o lewicowym, niż o prawicowym światopoglądzie. Skoro zaś mówimy tu o najbardziej popularnych, *mainstreamowych* portalach internetowych, to należałoby stwierdzić, że w tym głównym nurcie internetowej informacji nieco gorzej od innych odnajdują się osoby o poglądach konserwatywnych.

TABELA 12

Poglądy polityczne	Średnia ocena wiarygodności portali (na skali 1–5)		
	Onet	Wirtualna Polska	Interia
Lewica	3,39	3,21	3,09
Centrum	3,04	3,01	3,01
Prawica	2,41	2,66	2,92
Trudno powiedzieć	3,10	3,38	3,48
Średnia ocena wiarygodności wśród ogółu badanych	2,90	2,96	3,04

Średnie na skali od 1 do 5, na której „1” oznacza, że stacje te są niewiarygodne, nie zasługują na zaufanie, a „5” – że są wiarygodne, zasługują na zaufanie

POSTRZEGANIE RYNKU MEDIÓW W POLSCE

Jak powinno się korzystać z mediów? Czy ufać jednemu, które się zna, czy raczej porównywać informacje płynące z kilku źródeł? Czy media są bezstronne czy stronnicze? To kolejne kwestie, które poddaliśmy ocenie respondentów sierpniowego sondażu, i w tym przypadku również dysponujemy możliwością porównania wyników z dwoma poprzednimi pomiarami.

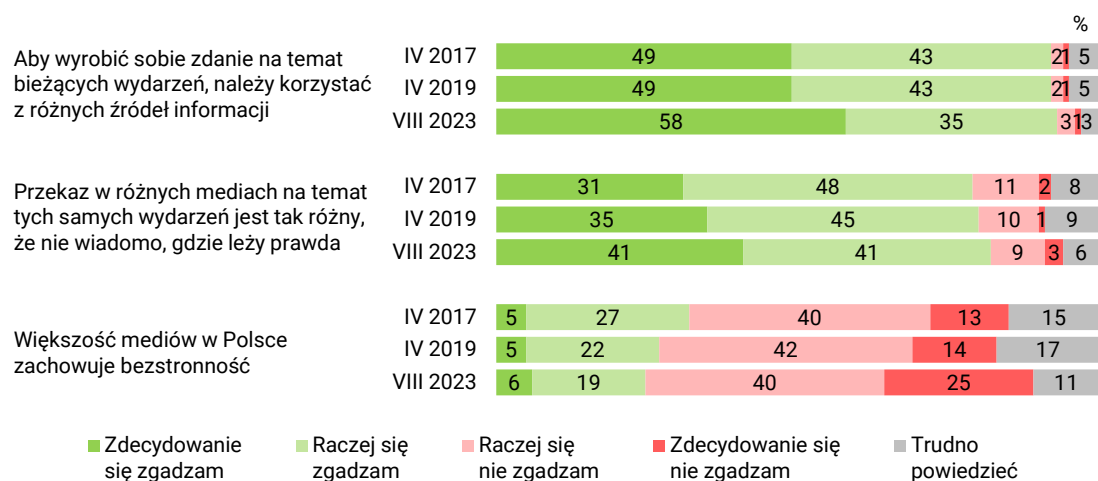
Aby wyrobić sobie zdanie na temat bieżących wydarzeń, bez najmniejszej wątpliwości należy uzyskać informacje z kilku różnych źródeł – taka rekomendacja płynie od 96% rozmówców, z czego 58% odpowiedziało „Zdecydowanie tak”. W poprzednich pomiarach (z kwietnia 2017 i kwietnia 2019) badani prezentowali podobnie jednoznaczną (choć nieco mniej stanowczą) opinię w tej kwestii.

Kolejna teza, którą przedstawiliśmy respondentom do oceny, głosi, że odbiorca mediów może mieć trudność z ustaleniem, gdzie leży prawda, a przyczyną tej sytuacji jest nadmierne zróżnicowanie przekazu w poszczególnych źródłach informacji. Tu także uzyskaliśmy zgodną opinię – 82% osób uważa, że tak właśnie jest, i jest to wynik niemal niezmienny od sześciu lat.

Trzecia opinia wzbudza znacznie większe kontrowersje niż dwie poprzednie. „Większość mediów w Polsce zachowuje bezstronność” – z takim poglądem skłonnych jest zgodzić się 25% badanych, natomiast 40% respondentów odpowiada „Raczej nie”, a 25% – „Zdecydowanie nie”. Z pomiaru na pomiar przybywa osób, które nie zgadzają się z poglądem, że media w Polsce są bezstronne (wzrost z 53% w roku 2017 do 65% w roku 2023).

CBOS

RYS. 10. Czy zgadza się Pan(i) czy też nie zgadza z następującymi stwierdzeniami?

Opinia, że – aby wyrobić sobie pogląd na temat bieżących wydarzeń – warto korzystać z różnych źródeł informacji, jest stosunkowo mało kontrowersyjna, dlatego dzielą ją praktycznie wszyscy respondenci (suma odsetek odpowiedzi „Zdecydowanie tak” i „Raczej tak” wynosi 93%). Jediną grupą,

która nieznacznie odbiega od tej jednomyślności, są osoby legitymujące się wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym (83%).

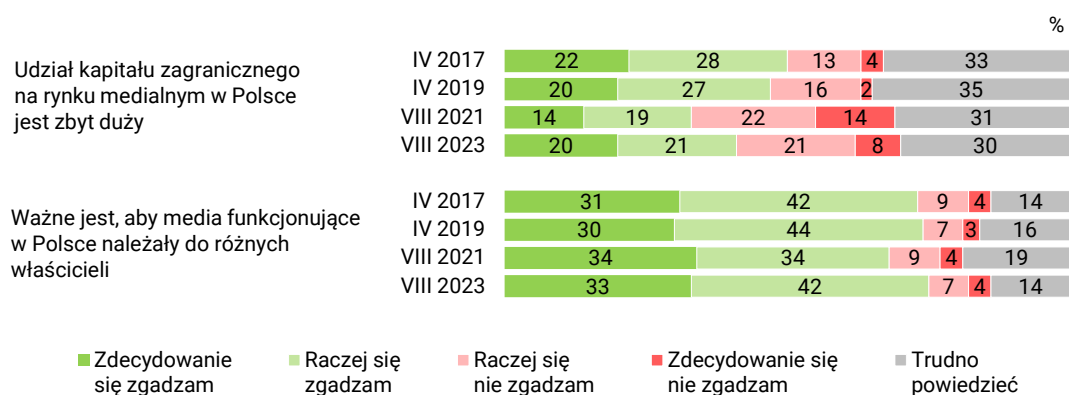
Podobnie jest z opinią, że różnorodność przekazów medialnych może utrudniać rozeznanie, gdzie leży prawda. W tym przypadku odsetki odpowiedzi „Zdecydowanie tak” i „Raczej tak” łącznie wynoszą 82%. Ponadprzeciętną jednomyślnością w tej kwestii wyróżniają się ludzie młodzi – osoby w wieku 18–24 lata. Wśród nich ten odsetek wzrasta do 92%. Mowa tu o pokoleniu, które wychowało się już w świecie mediów elektronicznych i codziennego, niekiedy nadmiernego, do nich dostępu. Zapewne należałoby raczej mówić o swoistym „zanurzeniu” lub „byciu podłączonym” do strumienia informacji. W kontekście tego doświadczenia pojawia się opinia młodych ludzi, że przekazy w różnych mediach są tak rozbieżne, że im samym niekiedy trudno jest dociec, gdzie leży prawda. Byłby to więc rodzaj sygnału ostrzegawczego, płynącego od osób, u których intensywny kontakt z różnorodnymi mediami wywołuje pewnego rodzaju dezorientację.

W kwestii bezstronności polskich mediów respondenci są bardzo krytyczni – łączny odsetek odpowiedzi „Raczej nie” i „Zdecydowanie nie” na pytanie o ich bezstronność wynosi 65%. W wielu grupach jest on jeszcze wyższy: wśród mieszkańców wielkich miast (78%), wśród ankietowanych z wykształceniem średnim lub wyższym (odpowiednio 81% i 82%) oraz wśród zatrudnionych w instytucjach i publicznych, spółkach prywatnych oraz w sektorze prywatnym (odpowiednio 71%, 70% i 70%).

W roku 2017 i 2019 kwestia, czy udział kapitału zagranicznego w polskich mediach jest odpowiedni czy za duży, wydawała się stosunkowo mało kontrowersyjna: połowa badanych odpowiadała „Tak”, natomiast 17%–18% – „Nie”. W roku 1921 opinie na ten temat były podzielone niemal po równo – 33% stanowili zwolennicy poglądu o nadmiernej obecności kapitału zagranicznego w polskich mediach, 37% – przeciwnicy tego stanowiska.

W tegorocznym sondażu mamy powrót do sytuacji sprzed sześciu i czterech lat – wzrosła przewaga zwolenników nad przeciwnikami opinii mówiącej o nadmiernym udziale kapitału zagranicznego w mediach (41% wobec 29%).

RYS. 11. Czy zgadza się Pan(i) czy też nie zgadza z następującymi stwierdzeniami?

Postulat, aby polskie media miały zróżnicowaną strukturę właścicielską, jest znacznie mniej kontrowersyjny. We wszystkich czterech pomiarach, które prezentujemy, ten pogląd wyraźnie przeważa nad stanowiskiem przeciwnym.

W poprzednich edycjach badania dostrzegaliśmy współzależność tych opinii z orientacją polityczną wyrażoną deklarowanym poparciem danego ugrupowania w wyborach. Sprawdziliśmy więc, czy ta współzależność występuje także w roku 2023.

TABELA 13

Potencjalne elektoraty:	Udział kapitału zagranicznego na rynku medialnym w Polsce jest zbyt duży		
	Zgadzam się	Nie zgadzam się	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawa i Sprawiedliwości	63	10	27
Koalicji Obywatelskiej	12	71	16

Współzależność między opinią dotyczącą obecności kapitału zagranicznego w polskich mediach a deklaracjami dotyczącymi decyzji wyborczych pokazuje, jak silnie poglądy polityczne są osadzone w szerzej rozumianym światopoglądzie człowieka. Związek między deklarowaną decyzją wyborczą a opinią w sprawie udziału kapitału zagranicznego w polskich mediach nie pozostawia wątpliwości, że światopoglądy osób afiliujących się do tych dwóch obozów politycznych są skrajnie różne. Potencjalne elektoraty Prawa i Sprawiedliwości i Koalicji Obywatelskiej mają wręcz krańcowo odmienne zdania: dla jednych udział kapitału zagranicznego w mediach wydaje się złem, dla drugich – dobrem.

W ślad za preferowaną opcją polityczną idą preferencje medialne, co oznacza, że szukamy informacji w tych mediach, które wydają się wspierać bliskie nam wartości. Opinie dotyczące obecności kapitału zagranicznego w polskich mediach są dobrym przykładem, pozwalającym zaobserwować to zjawisko. Spośród osób, które jako swoje główne źródło informacji wskazują Wiadomości TVP, 60% zgadza się

z opinią, że udział kapitału zagranicznego w polskich mediach jest za duży. Wśród odbiorców TVP Info ten odsetek jest jeszcze większy, wynosi 70%. Z kolei grupa osób wskazujących Fakty TVN jako swoje główne źródło informacji jedynie w 30% zgadza się z przytoczoną opinią, a wśród odbiorców TVN24 ten odsetek jest jeszcze niższy – 25% (przy 53% tych, którzy są przeciwnego zdania).

Widzowie programów informacyjnych Polsatu wyraźnie sytuują się pomiędzy tymi dwoma biegunami (41% z nich uważa udział kapitału zagranicznego za zbyt duży, 22% jest przeciwnego zdania). Prawdopodobnie jest to zgodne ze strategią tej stacji, która wydaje się pozycjonować jako umiarkowana, próbująca obniżyć poziom emocji i wyśrodkować racje uczestników sporu politycznego.

TABELA 14

Która z wymienionych stacji telewizyjnych, który z programów, jest głównym źródłem Pana(i) codziennych informacji o wydarzeniach w kraju i na świecie?*	Udział kapitału zagranicznego na rynku medialnym w Polsce jest zbyt duży		
	Zgadzam się	Nie zgadzam się	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Fakty TVN	30	42	27
TVN 24	25	53	21
Wiadomości TVP	60	5	35
TVP info	71	10	19
Wydarzenia Polsatu	41	22	34

Opinia o nadmiernym udziale kapitału zagranicznego w polskich mediach szczególnie bliska jest rolnikom, osobom pozostającym bez zatrudnienia, średniozamożnym, regularnie uczestniczącym w praktykach religijnych oraz deklarującym światopogląd prawicowy.

Spośród grup, którym obecność kapitału zagranicznego w polskich mediach nie przeszkadza, wyróżniają się: trzydziesto- i czterdziestolatkowie, osoby z wyższym wykształceniem, piastujące kierownicze stanowiska i osiągające relatywnie wysokie dochody, niechodzące do kościoła i deklarujące lewicowy światopogląd.

Na przestrzeni ostatnich lat obserwujemy słabnięcie informacyjnego zasięgu tradycyjnych mediów, których reprezentantem jest telewizja, i umacnianie się znaczenia internetu w tej dziedzinie, co przypisywać należy zmianie pokoleniowej. Wprawdzie nadal więcej jest osób pozyskujących informacje o wydarzeniach w kraju i na świecie z telewizji niż z internetu, jednak wydaje się, że różnica ta z biegiem lat będzie się zacierać i kwestią czasu jest zrównanie się tradycyjnych i nowych mediów w tej dziedzinie, a w dalszej kolejności, być może, dominacja internetu. W ciągu ostatnich czterech lat niemal dwukrotnie zwiększył się odsetek osób, które twierdzą, że nie oglądają programów informacyjnych i publicystycznych w żadnej z popularnych polskich stacji telewizyjnych. Największy ubytek widzów takich programów nastąpił w przypadku telewizji publicznej, której wiarygodność w porównaniu do stacji TVN i Polsat wypada w oczach opinii publicznej najgorzej. O ile poziom zaufania do treści prezentowanych w programach informacyjnych i publicystycznych telewizji publicznej zmniejszył się już dwa lata temu i od tego czasu jest względnie stabilny, o tyle nadawcy komercyjni, zwłaszcza TVN i TVN24, notują ostatnio spadek zaufania.

Zmiana postrzegania programów informacyjnych TVP i TVN, która nastąpiła pomiędzy pomiarami z roku 2012 i 2017 i trwa do dziś, polega na stopniowej utracie przez te stacje wizerunku bezstronnych, niezależnych od polityki nadawców. Obecnie TVP postrzegana jest w coraz większym stopniu jako telewizja sprzyjająca rządowi, a TVN – jako nadawca wspierający opozycję. Te dwie telewizje w opinii Polaków stały się *de facto* uczestnikami sporu politycznego.

Sytuację tę wykorzystał Polsat, dbając o wizerunek nadawcy bezstronnego i niezaangażowanego politycznie. Dziś programy informacyjne tej stacji są postrzegane jako obiektywne zarówno przez osoby zamierzające głosować na Prawo i Sprawiedliwość, jak i na Koalicję Obywatelską.

Postrzegana przez Polaków wiarygodność portali internetowych Onet, Wirtualna Polska i Interia nie jest duża i systematycznie spada od 2017 roku. Użytkownicy słabo różnicują portale, traktując wszystkie trzy jako podobne. W 55% przypadków respondenci deklarują korzystanie ze wszystkich trzech portali.

Osoby o poglądach lewicowych bardziej zaufałyby Onetowi niż Interii, z kolei przedstawiciele prawicy nieco bardziej skłonni są ufać Interii.

Wielość i różnorodność źródeł informacji stanowi pewien problem dla Polaków. Prawie wszyscy zgadzają się opinią, że, aby wyrobić sobie zdanie na temat bieżących wydarzeń, należy korzystać z różnych źródeł informacji. Z kolei jedynie co czwarty respondent skłonny jest zgodzić się z opinią, że większość mediów w Polsce zachowuje bezstronność.

Powszechny i niemal nieograniczony dostęp do informacji jest dobrodziejstwem naszych czasów. W coraz większym stopniu stajemy jednak przed problemem selekcji informacji, a także ochrony przed informacją nadmiarową czy niepotrzebną.

Opracowali

Michał Feliksiak

Marcin Głowacki

TABELA 1

		Jak ocenia Pan(i) wiarygodność programów informacyjnych i publicystycznych nadawanych w telewizji publicznej (programy TVP1 , TVP2 , TVP Info)?		Liczba osób
		Średnia	Odchylenie standardowe	
Ogółem		2,50	1,54	893
Płeć	Mężczyźni	2,45	1,56	430
	Kobiety	2,54	1,52	463
Wiek	18–24 lata	1,78	1,05	83
	25–34	2,03	1,41	134
	35–44	2,12	1,36	169
	45–54	2,43	1,46	146
	55–64	2,93	1,54	140
	65 lat i więcej	3,12	1,65	220
Miejsce zamieszkania	Wieś	2,81	1,50	373
	Miasto do 19 999	2,36	1,58	123
	20 000 – 99 999	2,37	1,53	207
	100 000 – 499 999	2,26	1,51	116
	500 000 i więcej mieszk.	1,91	1,42	74
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	3,32	1,52	138
	Zasadnicze zawodowe	3,03	1,56	207
	Średnie	2,34	1,45	315
	Wyższe	1,75	1,21	232
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	1,63	1,09	111
	Średni personel, technicy	2,18	1,64	45
	Pracownicy adm.-biurowi	2,04	1,31	50
	Pracownicy usług	2,35	1,41	79
	Robotnicy wykwalifikowani	2,51	1,39	92
	Robotnicy niewykwalifik.	2,46	1,59	37
	Rolnicy	3,04	1,45	38
	Pracujący na własny rach.	1,78	1,34	44
	Bezrobotni	3,26	1,49	17
	Emeryci	3,07	1,63	252
	Renciści	3,43	1,45	39
	Uczniowie i studenci	1,50	0,87	46
	Zajmujący się domem i inni	2,79	1,31	43
	Pracuje w:	inst. państw., publicznej	2,26	1,41
spółce właścicieli prywatnych i państwa		2,32	1,48	98
sekt. pryw. poza rolnict.		1,94	1,35	249
prywatnym gosp. rolnym		3,05	1,27	48
Dochody na jedną osobę	Do 1499 zł	2,62	1,52	121
	Od 1500 zł do 1999 zł	2,81	1,51	131
	Od 2000 zł do 2999 zł	2,83	1,56	194
	Od 3000 zł do 3999 zł	2,29	1,56	111
	4000 zł i więcej	2,06	1,52	125
	Trudno powiedzieć	2,74	1,55	75
	Odmowa odpowiedzi	2,07	1,32	135
Ocena własnych war. mater.	Złe	1,93	1,35	40
	Średnie	2,45	1,46	330
	Dobre	2,58	1,59	523
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	3,41	1,64	45
	Raz w tygodniu	3,06	1,53	325
	1–2 razy w miesiącu	2,55	1,47	122
	Kilka razy w roku	2,10	1,40	214
	W ogóle nie uczestniczy	1,73	1,21	179
Poglądy polityczne	Lewica	1,47	0,97	168
	Centrum	1,92	1,22	268
	Prawica	3,51	1,45	346
	Trudno powiedzieć	2,42	1,37	96

TABELA 2

		Jak ocenia Pan(i) wiarygodność programów informacyjnych i publicystycznych nadawanych w TVN i TVN 24?		Liczba osób
		Średnia	Odchylenie standardowe	
Ogółem		2,70	1,37	860
Płeć	Mężczyźni	2,53	1,39	415
	Kobiety	2,86	1,34	445
Wiek	18-24 lata	2,97	1,39	87
	25-34	2,68	1,33	134
	35-44	2,68	1,25	168
	45-54	2,69	1,34	143
	55-64	2,64	1,40	129
	65 lat i więcej	2,67	1,49	199
Miejsce zamieszkania	Wieś	2,62	1,31	346
	Miasto do 19 999	2,66	1,33	125
	20 000 – 99 999	2,80	1,43	203
	100 000 – 499 999	2,76	1,40	113
	500 000 i więcej mieszk.	2,80	1,50	74
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	2,52	1,47	127
	Zasadnicze zawodowe	2,66	1,36	192
	Średnie	2,71	1,36	301
	Wyższe	2,82	1,34	240
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	2,92	1,27	111
	Średni personel, technicy	2,29	1,33	48
	Pracownicy adm.-biurowi	2,91	1,16	53
	Pracownicy usług	2,71	1,38	78
	Robotnicy wykwalifikowani	2,56	1,35	90
	Robotnicy niewykwalifik.	2,72	1,47	35
	Rolnicy	2,24	1,36	36
	Pracujący na własny rach.	2,74	1,19	47
	Bezrobotni	3,32	1,66	15
	Emeryci	2,62	1,50	226
	Renciści	2,79	1,15	34
	Uczniowie i studenci	3,19	1,39	46
	Zajmujący się domem i inni	2,54	1,16	41
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	2,65	1,29	101
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	2,78	1,29	98
	sekt. pryw. poza rolnict.	2,73	1,35	250
	prywatnym gosp. rolnym	2,18	1,14	46
Dochody na jedną osobę	Do 1499 zł	2,65	1,39	113
	Od 1500 zł do 1999 zł	2,85	1,32	117
	Od 2000 zł do 2999 zł	2,55	1,31	187
	Od 3000 zł do 3999 zł	3,10	1,33	108
	4000 zł i więcej	2,73	1,43	124
	Trudno powiedzieć	2,37	1,43	74
	Odmowa odpowiedzi	2,67	1,36	137
Ocena własnych war. mater.	Złe	2,64	1,43	41
	Średnie	2,80	1,35	320
	Dobre	2,64	1,38	499
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	1,74	1,08	38
	Raz w tygodniu	2,42	1,37	296
	1-2 razy w miesiącu	2,65	1,25	122
	Kilka razy w roku	2,91	1,33	212
	W ogóle nie uczestniczy	3,14	1,37	180
Poglądy polityczne	Lewica	3,48	1,21	170
	Centrum	2,92	1,25	263
	Prawica	2,07	1,28	319
	Trudno powiedzieć	2,87	1,31	93

TABELA 3

		Jak ocenia Pan(i) wiarygodność programów informacyjnych i publicystycznych nadawanych w telewizji Polsat i Polsat News ?		Liczba osób
		Średnia	Odchylenie standardowe	
Ogółem		3,20	1,13	831
Płeć	Mężczyźni	3,16	1,11	405
	Kobiety	3,23	1,15	426
Wiek	18–24 lata	3,11	1,11	77
	25–34	3,21	1,24	128
	35–44	3,09	1,10	162
	45–54	3,23	1,08	138
	55–64	3,31	1,09	137
	65 lat i więcej	3,21	1,14	189
	Miejsce zamieszkania	Wieś	3,30	1,15
Miasto do 19 999		3,10	1,18	117
20 000 – 99 999		3,12	1,09	199
100 000 – 499 999		3,13	1,06	107
500 000 i więcej mieszk.		3,16	1,14	65
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	3,32	1,32	126
	Zasadnicze zawodowe	3,28	1,13	188
	Średnie	3,12	1,07	289
	Wyższe	3,16	1,08	227
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	3,34	1,05	111
	Średni personel, technicy	2,94	1,16	45
	Pracownicy adm.-biurowi	3,13	1,03	49
	Pracownicy usług	3,11	1,33	76
	Robotnicy wykwalifikowani	3,32	1,05	92
	Robotnicy niewykwalifik.	3,29	1,17	33
	Rolnicy	2,65	1,16	36
	Pracujący na własny rach.	2,96	1,11	42
	Bezrobotni	3,65	1,23	15
	Emeryci	3,27	1,12	219
	Renciści	3,26	1,06	33
	Uczniowie i studenci	3,22	1,14	41
	Zajmujący się domem i inni	3,10	1,10	40
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	3,20	1,01	103
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	3,44	1,13	96
	sekt. pryw. poza rolnict.	3,09	1,15	237
	prywatnym gosp. rolnym	2,62	1,02	42
Dochody na jedną osobę	Do 1499 zł	3,20	1,23	112
	Od 1500 zł do 1999 zł	3,28	1,05	112
	Od 2000 zł do 2999 zł	3,22	1,08	185
	Od 3000 zł do 3999 zł	3,19	1,07	108
	4000 zł i więcej	3,33	1,10	121
	Trudno powiedzieć	3,11	1,26	65
	Odmowa odpowiedzi	3,01	1,16	128
Ocena własnych war. mater.	Złe	2,46	1,41	36
	Średnie	3,21	1,12	315
	Dobre	3,25	1,09	480
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	2,65	1,38	35
	Raz w tygodniu	3,17	1,14	290
	1–2 razy w miesiącu	3,36	1,00	118
	Kilka razy w roku	3,14	1,11	209
	W ogóle nie uczestniczy	3,31	1,14	170
Poglądy polityczne	Lewica	3,42	1,01	160
	Centrum	3,17	1,05	255
	Prawica	3,10	1,19	317
	Trudno powiedzieć	3,21	1,27	83